

ПЕРЕДПАТА на „РУСЛАНА“
вносити: в Австрії:

на цілий рік 24 K
на пів року 12 K
на чверть року 6 K
на місяць 2 K

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
щодня 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98704.

РУСЛАНА

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милоти і віри не возьмеш,
бо руке ми перце і віра руска“. — З Русланових польвів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського ул. Я-
гайлонська ч. 3.

Рукописи звертає ся лише в
передню застору.

Рекламації лише неопечатані
вільні від порта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісла-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
донесення по 30 сот. від стрічки.

Звідки грозить небезпека Австро-Угорщині?

(Δ) Австро-Угорська монархія опинилася на передодні поважних подій, котрі можуть розіграти ся тепер на Балкані. Завзятий опір Черногорського короля Микити, котрий при всіх дипломатичних візваннях і погрозах глумує в усій Європі, може довести до нового розогнення балканського пожежаря. Хоч розправа може розпочати ся лише в Черногорю, або коли би король Микита уступив дійсно із Сходри, обмежила би ся на обсаду Альбанії, то ніхто не може запевнити, на чім ова скінчить ся, ніхто не може запоручити, чи з того пожежаря не посилять ся іскри далеко поза межі Балканського півострова і чи не доведуть до європейської пожежі. Бож нема лайменшого сумніву, що упертість короля Микити не була спонукана его власною лише жадобою, щоби задержати в своїх руках Сходру і там перенести свою столицю, замість піти за візванням європ. держав і передати сю твердию в користь нової держави альбанської. Нема також найменшого сумніву, що не лицарским боем черногорського війська, але дипломатичними хитроцями Росії спонукано коменданта Сходри Ессда пашу до здачі Черногорцям з виглядами на Альбанське королівство, котре мало би під кермою Ессда-паші підлягати турецькій зверхності, але в дійсності бути зависимим від Росії і ввійти в склад Балканського Союзу утвореного заходами російського посла в Білгороді Гартвіга, недавно так відзначеного за ті заслуги царским орденом.

Таким способом Росія бажала би удержати свій вплив не тільки на східних берегах Балканського півострова, але пересунути его також над Адриатичне море і тим способом взяти вкінці Австро-Угорщину із Сходу, полудня і заходу. Росія зданна давна має жадобу посунути ся до Царгорода і звідтам панувати над східною частию Середземного

моря, а з другого боку простягнути свої рамена по Адрию і таким способом стати опікункою не тільки балканських Славян, але й австрійських. Австро-Угорщина заселена переважно славянськими народами стала здавна солюю в оці Росії і тому Росія бажала так повести політичні справи, щоби могла в нашій монархії переводити свою волю подібно, як се бувало у XVIII. століттю в Польщі а в XIX. ст. в Туреччині.

З тими забагами російські круги зовсім не скривають ся, а висловлюють їх прилюдно перед цілим світом і тому треба мати на все те бачне око. Так н. пр. недавно кн. Трубецької й Евгеньї оповістив в льондонській часописи „Morning Post“ статтю, про котру австрійське дивенікарство мовчить, але она заслугоє на се, щоби її австро-угорські державники добре собі затирили. Сей політикуючий князь заявляє, що Росія не може поселених в Австро-Угорщині Славян оставити без помочи в їх боротьбі. Яко славянська держава Росія повинна Австрії приказувати. Погляди кн. Трубецького сходять ся отже зовсім з домаганнями висказаними на ославлених славянофільських бенкетах петербурських. А дальше виводить князь Трубецької, що Росія може лише тоді повелівати Австро-Угорщині, наколи она російським Полякам дасть повну автономію. Ся автономія знищила би Австро-Угорську монархію. Росія була би причеволена завести у себе федеративний устрій, бо тільки такий устрій приманював би до Росії інші славянські народи.

Єсть се отже та сама ідея, котру розповсюджує Дмовські et cons., ідея, на котру дають ловити ся наші всепольські і подоляцькі політики і для приведення російських славянофілів накладають з нашими дудикевичівцями та разом з ними ставлять усякі перепони розвитковї і поступовї українсько-руського народу, бож Росія перестала би собою, нако-

либ дала повну свободу і самоуправу Українському народови. Князь Трубецької і єму подібні бажалиб наданем автономії Польщі звисати свобідну руку для об'єднання слабших неросійських народностей, щоби відтак здобути потрібну силу на зверх і вмішувати ся у внутрішні справи Балканських держав з одного боку а Австро-угорської монархії з другого.

Отої забаги російських політиків повинні собі добре затишити всі австро-угорські державники і керманічі внутрішньої і заграничної політики. Від десятків літ стоїть у нас на черзі національне питанє і дійшло в останніх часах до великого заострення в Чехах і в Галичині, а через те ціла державна машина не може правильно ділати. Так само в Угорщині справа виборчої реформи і допущення немадлярських народностей вимагає кінцевої, скорої і справедливої полагоди. Се національне питанє в нашій монархії може бути успішно і корисно та справедливо полагожене тільки з загальнодержавного становища, бо як довго поселені в Австро-угорській монархії народи не одержать повної автономії і самоуправи своїх народних потреб, так довго національне питанє не буде розв'язане.

Всякі розумованя про федеративний устрій Росії, як згадана стаття кн. Трубецького, се лише примана, на яку російські політики радї би ловити легковірних Славян австрійських, котрим мало знана вдача і сама суть російської держави і єї характер. Алеж се нехай послужить поукою для наших державників, що крайна пора полишити давне fortwursteln і durchfretten, а треба забрати ся до рішучої і справедливої полагоди національних відносин в монархії. Дотеперішнє воловожденє викликає лише знеохоту і витворює політиків розпукї, котрих Росія уміє так гарно вихисюувати для своїх жадоб. Нехай ся гроза, яка повисла над Балканським півостровом і Австро-Угорщиною в виді опіки над Славянами,

буде поукою для наших державників і керманічів політики а заравом понукою до переведеня сеї ідеї, яку перед пістолітем так основно і гарно розвинув на прикладї євбїдної Швайцарії др. Фінгоф, яку ровнівали і пояснювали такі мужї як Палацький і ин., яку в найновіших часах так основно розвинув проф. Аврель Попович, а тоді наша монархія може бути спокійна о своє єствоване.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привіднувати нам нових передилатяників в кругах своїх знакомих.

Перед миром на Балкані.

Важні наради у Відні.

Віденські дневники звіщають: В неділю по полудні відбула ся в міністерстві заграничних справ конференція мін. Берхтольда, Крбатіна і Білінського в приватї шефа генерального штабу Гецендорфа. Гр. Берхтольд був оної протягом дня двічі на послуханю у цїсаря. Рівнож в неділю прийняв монарх о год. 11. перед пол. предсїдника, гр. Штіртка, на довшій окремім послуханю. Вчора прийняв цїсар в Шенбруні міністра Білінського на одногодинним послуханю.

Становище Австрії і Італії незмінєне.

„Wien. Allg. Ztg.“ стверджує, що Австро-Угорщина відступити від наміреної військової акції, коли черногорський король Микола покине Сходру, не ставляючи ніяких умовин, коли уступленє наступить безпосередно, значить, ще нині (в понеділок) і коли взагалі не буде бесїди про областне відшкодованє ціною Альбанії. Впречім становище Австро-Угорщини а, розуміє ся, також Італії,

Хрестини.

(Дальше).

При розмові з мамою про сина, котрим він так тішив ся, всі ті думки про минуле і теперішнє являють ся у него блискавицею, але виразно, бож він їх не раз передумав і відчув, покидав і наново розбирав, хоч і не міг ніколи довести їх до повного ладу.

— Казя не вгодить ся — повторив він ще раз — хоч я Поляк, але її то разило, що я греко-католик. Се жінка з нових часів, не така, як мама. Уже кілька разів намовляла мене, щоби я змінив обряд. Хоч люблять мене, але не прощає мені мого обряду. Сердиться ся, коли часом до церкви загляну. Rusinem прозиває...

— А ти від чого мужична?! — обурилася ма.

— Нехай буде рада, що такого мужа дістала! Ова, які мені мастки внесла в твоє господарство! Та ще не мала би пошанувати твоїх переконань! Памятай, не піддавай ся! А якби що до чого — може не злюбить собі дитини — телеграфуй до мене, маю дуже добру мамку, пришлю тобі! Не вступай ся, памятай! Тато на другім світі гнівав би ся... І я не бажаю собі того. Могла я слухати твого тата, може й она послухати. Се її обов'язок.

„Яка се старосвітчина!“ думав собі при

тих словах сив-судия, але не сказав нічого, тільки поцілував маму в руку. Здавало ся єму, що він сей поцілунок дав всім тим давним, добрим часам, котрі тепер майже казкою здають ся. Відлетіли і не вернуть ся. Намість них прийшла національна боротьба, слїпа, зажерта, повна ненависти і злоби, тіснота на широкій землі, затроюване короткого і так життя ріжними клячами, що скорше чи пізнійше переживають ся і вмирають так само, як все на світі...

Поки судия Данкевич не мав сина, він ніколи не застановив ся надто глибоко над тим, що его тепер, при розмові з матерю, в перше тяжше заболіло. Аж отсей нехрещений маленький немов у візочку майже зажурило его. Правда, малому все було байдуже; аби поживав ся, виснавив ся і скупував ся, він більше не бажав. Та ось надходить уже перший великий клопіт з ним — придлюване его до сего чи того народу, без его відома. Єму й не снить ся, що батько і мати можуть при сій нагоді поперечити ся, що з хати їх може цезнути спокій. Проте сеї пригоди не минути і чим скорше її перебути, тим краще. Аби лише Казя зовсім виздоровіла.

На другий день приїхала теща. Молода ще жінка, літ коло сорок, пристроєна по моді, у величезнім капелюсі з довгим струсином пером. На її привіт мати судії сама приготувала красний, як звичайно, обід, щоби за ним ще троха поговорити зі всіми і потім від-

іхати, лишачи сина і сивову і внуків на опіку другої матери. По безчисленних поцілуках і обявах радости ізза того, що, слава Богу, всі здорові, родина засіла до обїду і — звісно — заговорила про того, що стягнув їх отсе разом, про маленького аноніма в колїсці. Молода мати, блїда і втомлена, але вдоволенна, сиділа також при столі, хоч мало що їла.

— Треба би сими днями охрестити внука — заговорила теща, звертаючи ся до свахи немов з питанєм, немов з просьбою о пораду. — Може би пані ще лишила ся кілька днів, до хрестин.

— Не можу тай не треба, коли вже пані тут — відповіла сваха.

— Якжеж гадаєте его назвати?

— Я хотїв би его назвати Микола.

— Ах! — запротестувала теща. — Се так якось по хлопски.

— Мій муж так називав ся — замітила старша бабуса спокійно.

— Перепрашаю вас, пані, я забула, я не думала нічого злого — спохопила ся теща. — Розуміє ся, імя нічого не значить.

На те пані радникова сказала знова спокійно:

— Я порадила також Владзьови, щоби охрестив сина в греко-католицьким обряді.

— Ніколи в світі! — скрикнула нараз сивова і кров заграла на її блідім лиці.

— Успокой ся, дитинко! — заговорила

в один голос обидві матери. — То ще час подумати над тим.

— Я умру! — додала ще сивова і кілька сліз скотило ся їй з єї гарних, синіх очей.

Настала прикра хвилинка, підчас котрої здавало ся, що се не родина, тільки вороги сидять коло себе. Пані радникова перервала прикру мовчанку словами:

— З такої причини ніхто не вмирає, а при слюбі на те присягає ся мужевин послушєнство, щоби его виконувати — тим більше, коли муж добрий.

— Я не хочу! Я не хочу! — спротивилася сивова, розплакала ся і вийшла до спальні.

— Прошу мені не безпокоїти дитини тепер, коли она ще хора — обстала мати за донькою і встала з крісла.

Примеркні сиві очи бабусї блисли обурєнем, але она змовчала і тільки по хвилині відозвала ся:

— Я за годину відїду і ви всі можете инакше постановити, як я раджу. А коли я відважила ся сказати свою думку, то се тому, що мені дорога пам'ять мого мужа і що я признаю собі також деяке право до свого сина. Притім і я вважаю себе доброю Полькою.

На сї тверді, спокійні слова молодша мати не відозвала ся, але вийшла за донькою до спальні. Се виглядало на зневагу.

в альбанській справі не уляже під правним зглядом ніякій зміні. З певністю Ессад паша, коли вісти про него в правдиві, небаком покине свої претенсії до альбанського престолола, а річю великодержав буде постарати ся, щоби Альбанія не була областю безстанних авантур і інтриг.

Чорногорці уступають із Сходри.

Депеші в Цетинії кажуть, що чорногорська державна рада більшою частиною 2 голосів заявила ся за опорожненню Сходри. Голосували за нею чорногорські генерали, проти міністри. Потерпівши невдачу подали ся міністри до відставки. Рішене державної ради підлягає ще потвердженню скупщини, яка збирає ся в четвер.

Микита капітулює!

З урядового чорногорського жерела оголошують: Пересилена, спричинена домаганем опорожненню Сходри, розв'язує ся в душі бажань великодержав. Чорногорський король, під давленим великодержав, не маючи можности ставляти дальший успішний одір, рішив уступити перед волею великодержав і зложити в їх руки судьбу Сходри. Король в останній хвилі рішив ся на сей тяжкий крок в пересвідченню, що робить се в інтересі загально-го мира а також супроти небезпеки втрати незалежности Чорногори. В сім рішенню руководив ся король також зглядом на балканських союзників, котрим могла би грозити небезпека втрати користий побід, віднесених з такими жертвами.

За посередництвом англійського посла вислав король Микита до Грея таку депешу: Мое правительтво в ноті з 30. цвітня начеркнуло своє становище в справі Сходри. Сестановище було диктоване засадою справедливости. Щераз значую своїм народом права, освячені історією і добичею. Мое достоїнство і достоїнство народа не позваляє мені уступити перед відокремленою акцією, тому віддаю судьбу Сходри в руки Еврепи.

Справа Сходри вже майже поладжена. Микита капітулював і повинен сейчас забрати ся із Сходри. Труднійша історія є в Альбанію. Ессад паша зігнував рішене великодержав і покинувши Сходру, проголосив себе князем Альбанії. Джавід паша схоронив ся перед Сербами на альбанську область і собі господарює. На таку анархію ні Австрія, ні Італія не може згодити ся; тому обі держави ладають ся з успіхом до виправи в альбанські гори. Як уложити ся ціла буча із Альбанією? Можлива є поважва плутанина, бо депеші з Петербурга голосять знова несупокій.

Підчас сеї немилі суперечки судия Данкевич мовчав і тільки неспокійно дивив ся то на обидві матери, то на жінку. Не хотів нікого вразити і лише хвилював ся в душі: він любив свою матір, але любив і жінку — отже найліпше було змовчати.

— Ну, мені пора в дорогу! — сказала его мати. — Пішли за фіякром.

— Мені так прикро — відозвав ся син.

— Чого? — відповіла мати. — Адже ти людей судиш і засуджуєш не раз на тяжкі кари. Будь і в себе дома справедливим судиею! Не роби другим кривди, але і себе не дай кривдити...

— Дома я не судия — замітив син.

Зі спальні вернула ся теща, і, мовби нічого не стало ся, почала намовляти паню радникову, щоби ще не їхала, ще час, ще обі не наговорили ся, давно не бачили ся; хотіла знати, що діють доньки пані радникової, як їм веде ся, і т. и. Розмова зішлася на зовсім буденні річч і про око була така спокійна, що ніхто би їй не здогадав ся того, що поза нею крило ся в душах тих осіб, що розмовляли.

Обі поділували ся на пращане; бабуса ще раз поглянула на внука, поділувала синову і Ядвісію і з сином поїхала на дворець. Спішила ся, хоть ще було доволі часу.

(Дальше буде).

Рішене зборів амбасадорів.

Про збори амбасадорів довідує ся Бюро Райтера: Збори амбасадорів прийняли урядово до відома рішене Чорногори, яке всі амбасадори з радістю привтали. Великодержави устанавлять тепер реченець і подробиці здачі Сходри в їх руки. Предложено, щоби Сходру віддано в руки офіцерів маринарки міжнародної флотії, яка стоїть біля чорногорських берегів. Протягом нарад пригадав Грей, що амбасадори на першій засіданню в грудні порішили були статут для Альбанії і додав, що Австро-Угорщині і Італії поручено випрацювати сю предлогу. Сю предлогу передадуть амбасадори обох сих держав на слідуємій засіданню.

Жертволюбивість Сербії.

Льондонський дописець "Echo de Paris" дає до зрозуміння, що Сербія могла би бути готова дати Чорногорі область відшкодоване. Може конференція амбасадорів буде могла усталити європейський мир при помочи жертволюбивости Сербії.

Лівідація балканської війни.

Зачувати, що небаком наступить обміна іolonників між Болгарією і Туреччиною. Царгородські дзвонники пишуть, що Греція призволіла, щоби армію Джавіда паші перевезено до Анатолії.

"Adeverul" пише, що віддане Силістрії Болгарією для Румунії наступить в найближших днях. Болгарський відпоручник одержав поручене, щоби все зробив, що лежить в его силі, щоби підписане мирових прелімінарів сейчас наступило. Болгарія бажав як найскоріше розпочати працю над внутрішнім скріпленем.

"Мир" замічує, що півтора місяця уплили від першого мирового кроку, а мира доси не заключено, що спричинює небезпеку загального заплутання і багато коштує наслідком конечности удержування в поготові війська.

Чорногорський король прийняв димісію кабінету.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Сави; римо-кат.: Доміцелі. — В четвер: руско-кат.: Марка; римо-кат.: Станіслава.

— **Евхаристийний конгрес на Мальті.** В останніх днях цвітня відбув ся на острові Мальті Евхаристийний конгрес. Між иншими брали в тих торжествах участь папський легат кардинал Феррара, кардинали: Нава Лявальді, Бурне, Альманез і Сантос, також 6 архієпископів і єпископів. Кардинал Феррара прибув на кораблі, який до розпорядження дало ему англійське правительтво. Народи вели ся в столиці Мальти, Ля Валетте, а конгрес був так численний, що багато учасників не могло в самім місті знати приміщення і мусіли для них урядити квартири на кораблях.

В торжественнім поході, котрий йшов з катедри С. Джіованні улицями міста, взяло участь понад 150 тисячів учасників. Вислано телеграму до Сьв. Отця, на котру надійшла відповідь з благословенем для учасників конгресу. На загальнім зборі, котрий відбув ся 26. цвітня, предсідник mgr. Гайден заложив рішучий протест проти вільнодумного конгресу, який скликано 17. вересня минушого року до Лісбони. Конгрес сей урядили вільнодумляри; в запрошенях містили ся обидливі слова на адресу Церкви. «Є се найлучший доказ, що Евхаристийні конгреси сповняють свою задачу — говорив mgr. Гайден. Коли би не так було, то не пенавидли би їх вороги. Численно заступлена була європейська преса.

Місто Ля Валетта, в котрім відбували ся наради конгресу, одержало назву від великого майстра мальтанського чина Івана Ля Валетте, котрий в році 1565. мимо сего, що числив 71 літ, хоробро боронив береги острова перед Турками. Місто числять нині 20.000 мешканців, а цілий острів 180.000; в Civite Vecchia котру також тепер називають Citta

Nobile, давній столиці Мальти, є печера, в котрій по переказі мешкав св. Павло підчас свого побуту на острові 58. р. Катедра в Ля Валетта присвячена є св. Іванови. В підземеллях знаходять ся гроби великих мальтанських майстрів Ісла-Адама Ля Валетта, Віньобурта і инших.

— **Скликане палати послів.** З Відня доносять, що предсідник палати послів, др. Сильвестер, хотів скликати засідане палати на день 15. мая, але по порозумінню в правительством скличе засідане лише тоді, коли на се дозволить заграничне положенне. "Die Zeit" пише, що до сеї суботи буде порішене, чи посольська палата зачне свої праці зараз по лат. Зелених сьвятях.

— **Українські назви улиц в Кіцмані.** Черновецька "Нова Буковина" доносить: Рада міста Кіцманя (на Буковині) постановила віднести ся до всіх урядів, щоби були на них вивіски в українській мові. На тім самім засіданню постановлено надати головним улицям в Кіцмані ось такі назви: Головна дорога (шлях Чернівці-Заліщики) від візду до Кіцманя до роздоржжя біля почти: ул. Шевченка, а відси до візду: ул. Федьковича; на право (попри парохіяльні дом): ул. Котляревського, на ліво (напротив правосл. церкви): ул. Драгоманова; на право (на залізницю): ул. Воробкевича, а долішня часть її: ул. Грібовича (давнього пароха Кіцманя), напроти на ліво (попри костел і дівочу школу): ул. Франц Йосифа I; попри гімназію: ул. Хмельницького коло домів бурмістра й посла Бажана: ул. посла Бажана; коло давньої гімназії: ул. бл. п. директора Шойнараровського; ул. на ліво (попри біжницю до ліса): ул. Дорошенка; ул. (напротив): ул. Шашкевича.

— **Краєва рада шкільна а ваканційні оселі.** Краєва Рада шкільна побирає горячо всякі старання, які стремлять до сего, щоби уможливити шкільній молодіжці, покрити ся по цілорічній праці кількатижневним побутом на селі, а яка з огляду на родинні відносини або недостачу фондів на виїзд на сьвіжий воздух була би засуджена проводити шкільні ферії в місті. Тому окружає краєва Рада шкільна найжичливішою опікою закладані учительськими товариствами і гуртами инших приятелів молодіжці ваканційні оселі, які віддають вихованю великі прислуги. А що ці оселі не можуть вповні вдоволяти дієній потребі, постановила краєва рада шкільна вівзвати дирекції і учительські збори середніх шкіл, щоби доложити всяких заходів в цілі розміщення поодиноких учеників на час шкільних ферій в селянських домах, які би виявили готовість прийняти одного або кількох молодих "кольоністів". В тій самій справі видала в 1912. р. обіжник, який однак з причини новости начерка і супроти спізненої пори не відніс пожаданого наслідку. Тепер відновила краєва Рада шкільна се вівзане, проголошуючи в друге свій обіжник з дня 26. мая 1912. р.

— **На польський військовий фонд** зібрано доси 71.000 корон, а на "потреби України" 2.460 корон.

— **Віймкові стани.** "Die Zeit" доносить з чеських парламентарних кругів, що не є правдою, наче би правительтво задумувало про голосити в Чехах віймковий стан. В посольських полуднево-словянських кругах надіють ся, що небаком буде знесеній віймковий стан в Босні і Герцоговині.

— **Православний агітатор між Лемками.** "Даже солнце радовалось" — пише орган православної агітаторів "Прикарпатская Русь", коли 26. цвітня ночною (!) приїхав з Росії, насланий синодом, батюшка Соловей, про котрого ми вже передвчера писали. Агітатор з него несогірший, бо цілу ніч баламутив селян найперше в Долгім, а опісля в Грабі, а над раном посвятив (!) їм пасхи Час найвищий покінчати з всілякими Соловеями і Цим-балами. Найліпше було би, колиб їх відставлено до російської границі, щоби не "мучили ся" в Галичині, бо в Росії може їм синод дати якесь занятя, а у нас агітаторів своїх є досить. Нехай ідуть до Монголії на виправу для поширення Росії; то буде вдячне і патріотичне діло, але в Галичині їх баламутства вже досить.

"Галичанин" і в справі Соловея стоїть поруч "Прикарпатської". Ніколи не прошеній, приїздить з Росії якийсь баламут і агітує. "Галичанин" без застережень повторяє за "Прикарпатскою" казку про якогось "єромонаха Петра" (так називав "Прикарп." Соловей), про сьвячене пасхи і наївно заключає, що не

знає, за що его замкнено. Очевидно — в Галичині мають приймати агітатива синода хлібом і солюю!

— **Пиянство на селі.** З Перемишлянщини доносять нам, що по селах ширить ся там страшне пиянство межі парубоцтвом. Найбільше пють ті, яких взяли до війська, а за їх поганим приміром йдуть молодші парубки. Звідки беруть гроші на горівку, се могли би сказати їх батьки. Найліпше було би, якби тих новобранців зараз по бранці покликувано до служби, бо тоді не мали би часу ширити згіршеня межі молодшими товаришами. Наше духовенство добирає всіх способів, щоби спинити пиянство, але без успіху межі парубоцтвом, бо лише старші господарі поприсягали від палених напитків. Так дїє ся в Перемишлянщині, а безперечно і в инших сторонах Галичини. В околицях Львова не краспі відносини. Тут пють всі, молоді і старі, горівку і пиво, по корчмах, перед крамницями і по хатах, на борг і за готівку. Аж жак бере, коли приїдеш до читальні і застанеш ледви кількох людей, а решта в коршмі. Жиди-коршмарі посорваджували грамофони і грають темним "гоям" попиваючим пиво або горівку. Так само дїє ся і в тих шинках, що є в руках християн. Пиянство цвіте також і по тих читальняних крамницях, котрі мають дозвіл продавати фляшкове пиво. Читальня "Просьвіти" і пиянство — се два виключаючі себе поняття, а однак так не є, на сором тим, що допускають до тої іронії. Пишучому сї стрічки довело ся бути в великодній понеділок у однім підльвівськім селі, де стоїть новий будинок читальні "Просьвіти" при головнім гостинці. По однім боці сїний є читальняна кімната, lucus, а non lucendo, бо крім "Свободи" з кількох тижнів, нема там більше ніяких часописей, а по другім боці сїний є крамниця з фляшковим пивом. Перед читальнею ганок, а перед ганком придорожний рів. В рові сядять мужики, кождей з фляшкою пива в руках, бо в крамниці пити не вільно. Який се страшно деморалізуючий примір для молодіжці, коли старі батьки так безцеремонно валяють ся в рові з фляшками пива. Що подумают собі чужинці ідучи гостинцем, як побачуть під читальнею бессоромних пиянців? Львівська філія "Просьвіти" повинна вглянути в сю справу і зневолити крамниці при своїх читальнях до усунення продажі пива. Такі самі відносини доводило ся нам бачити в однім селі, городецького повіта, де право пропінання має церковна читальня. В "своім" шинку на однім кінці села пиячять людоньки не согірше як у жиди, а на другім кінці села пють під читальнею фляшкове пиво. Копиці порожних фляшок в сїнях є свідоцтвом "просьвіти" селян.

І коли — питаємо — той бідний нарід прийде до розуму і перестане затроювати свій організм алькоголями та напихати своєю кервавишкою кишені чужих броварників і горальників?

— **Нова дирекція руского театру.** Як дізнаємо ся, дирекцію театру обнимають сими днями п. Сірецький, власник перевозового бора в Черновець і п. Ст. Чарнецький, дотеперішній театральний референт "Рускої Бесіди".

— **Віча в справі виборчої реформи.** В неділю, дня 4. с. м. відбуло ся під голим небом віче в селі Котузіві, підгаецького повіта. Промовляли: Ол. Пісецкий зі Львова і соймовий посол Содомира. Ухвалено резолюції за як найскорішим розв'язанем сойму і пореведенем нових виборів в червці. В Рудеччині уладив посол о. Онискевич віча в 3 місцевинах. На всіх вічах ухвалено відповідні резолюції і переслано їх телеграфічною гр. Штіргкови. Дня 28. цвітня відбуло ся віче в Турці над Стр. Того самого дня відбуло ся віче в селі Подусильній, перемишлянського повіта. З Зборівщини доносять, що дня 29. м. м. відбуло ся повітове віче в Зборові.

— **Українські соціал-демократи в згоді.** Занюхавши недалеко вибори до сойму, рішили наші соціал-демократи, розбиті до тепер на дві фракції т. яв. централістів (Ганкевич, Вітик) і сепаратистів (Ю. Бачинський, В. Левіцький) злучити ся знова в одно стороництво. Підготовні праці вже розпочали ся, а в часі Зелених сьвят відбуде ся сільний партійний конгрес. За час межіусобиці соціалізм в нашій сусільности сильно підупав; б. посол Я. Остапчук переніс ся на Угорщину, др. М. Новаковський пристав до націонал-демократів і т. д.

— **Спроневірене.** Лястар у Волянці коло Борислава мав перед кількома днями доручити

одному в нафтових промисловців поручений лист, в котрім находив ся магазинний переказ товариства „Petrolea“ на 20 вагонів ропа. Лястар, знаючи про зміст листа, не доручив адресатови, лиш попросивши не підозріваючого его о нічим начальника почти о триднєву відпустку, виїхав до Львова, де на нафтовім торзі продав сей переказ за 20.000 К, а відтак шєз у незвісні сторони. Розіслано за ним стежні листи.

— **Пожар в Медиці.** В четвер згоріла корчма в Медиці. З причини вітру пожар так розширив ся, що згоріли ще 4 господарські загороди. Шкода виносить 30.000 К.

— **Не будуть віддавати військових коний приватним особам.** „Die Zeit“ доносить, що небавком має наступити реорганізація кінноти. Іменно після дотеперішого звичаю мали віддати з днем 1. мая часть коний з кінноти до приватного ужитку. В тім році се не наступило, бо заряд армії хоче доповнювати недостачі.

— **Границі холмської губернії.** З Холма доносять: Визначене границь ділої холмської губернії є вже скінчене. На границі стоять місця, призначені по затвердженю праць комісії на стовпи. Епископ Евлогій вже розпочав обідку по своїй єпархії, а підчас обідки має розвідувати ся про економічний стан православного населеня.

— **Цигани-монокради.** З Золочева доносять, що оноді арештувала жандармерія і відставила до Золочева весь табір циганів, які крали коні по селах тамошного повіта. Головою і проводирем ватаги, яка творить одну родину, вложєну в 40 осіб, є 81-літний здоровий ще і сильний циган.

— **Крадіж в палаті кн. Любецького в Тересині.** Тому, що поліційний пес „Муха“ не показав найменшої охоти шукати злочинця, який закрив ся був до палати убитого кн. Любецького, спроваджено другу собаку з Модліна. Сей пес, обнюхавши розбите бюрко, виведений на повіре, де устала ся вся служба, що в тім часі перебувала в Тересині, відразу кинув ся на Лятошка в Сохачева, котрий разом з двома товаришами почував критичної ночі в кухні палати. З оглядом на се, що товариші Лятошка зізнали, що є рішучо виключене, щоб Лятошка в ночі виходив з кухні, а також присадкувата стать Лятошка виключала, щоб він міг перелізти через маленьке віконце, тому напад собаки на него взяли за похибку. Ще раз устала в ряд всіх і знова пес кинув ся на него. Се повторило ся і в третє. На се почав перестрашений Лятошка плакати і клясти ся, що він в ніч не повинен. Здає ся, Лятошка підчас слідства по крадіжї помагав слідчому судії в кабінеті, доторкав ся шуфляд, бюрка і длятого пес его занюхав. Пес детектив показав ще на двоох нічних сторожів Помараньського і Гжендзевського, котрі також підчас слідства були в кабінеті, почім відослано собаку назад до Модліна. Лятошку і двоох сторожів на разі поставлено під сторожу.

— **Нові карабінові кулі.** Французке міністерство війни випробовує тепер нові карабінові кулі. Про сі проби доносить французка печать ось які подробиці: Нова куля пробиває легко на віддалі 1200 метрів сталеві плити грубі на 1 см., підчас коли уживана доси куля не могла пробити такої плити на віддалі 600 метрів. На пробу стріляно до локомотиви. Нова куля пробила на переді локомотиви сталеву плиту, грубу на 1½ см. і поробила шкоду в нутрі кітла. Продіравила она навіть сталеву оболочку граната і викликала також его вибух.

— **На кладовищі Могіканів...** Передвчєра обходив б. професор слав. літератури на краківскім університеті Йосиф Третяк 45-літний ювілей. Для рускої літератури не дав він властиво нічого, за те працював для польської літератури. В часі ювілею лучив ся епізод, більше гумористичний, чим серіозний, який робить і для нас ювілей Третяка цікавим. Наслідник Третяка на катедрі др. Л. Яновский сказав в своїй бесіді так: „Тебе, нащадку виленського хорунжого, Третяка, що колись йшов бороти ся з ворогами спільної вітчизни, треба зачислити до найзнаменитших представників типу gente Ruthenus, natione Polonus, яких стільки має частє посідати і почитати польський нарід і щоб ся порода ніколи не вигасла на нашій землі, і щоб сповнила ся молитва руского (?) поета: Во імя Отця і Сина, то наша молитва; яко Тройца так єдина: Польща, Русь і Литва.“ Др. Л. Яновский приїхав недавно з Вільни і не знає

навіть доси, що тип gente Ruthenus, natione Polonus вже на вимертлю, що жива ідея народної самостійности змєла его раз на все з лица землі і що проф. Третяк, се один з останніх Могіканів того типу. І через те слова Яновского звенять нині гумористично.

— **Цар прибуває до Берліна.** „Deut. Tages-Ztg.“ доносить з Петербурга, що цар Микола в товаристві Сазонова і маршалка двора прибуде дня 21. с. м. до Берліна на вінчанє княгині Вікторії Людвиги. В Берліні перебуде цар два дні. Сеї віста з урядової сторони ані не потверджено, ані не заперечено.

— **Завойованє світа кінематографом.** Відєньскі славні артисти драматичні і опереткові і автори драматичних творів майже всі заняті є працею для кінотеатру. Примір Асти Нільзен, данської артистки і Макса Ліндерса зробив своє. Ті дві „кінематографічні звізди“ заробляють річно по мільон корон. А сі величезні гажі, які платить кінотеатр, спричинили, що останніми часами зачинає ся деверція зі сцени „на фільми. Сьвітотої слави танцюристка Rita Saccheto за 300.000 корон річної гажі рішила ся покинути сцену і танцювати лише для кінотеатру. Бассерманн за виступ в творі Павла Ліндава „Довге житє“ переробленім для кінотеатру дістав 100.000 К винагороди. Також автори драм, як Судерман, Гавятман, Шніцлер за перерібку своїх творів одержують від твору крім „метрового“ по 50.000 К. В сей спосіб „Filmdichter“ як і „Filmstarsteller“ роблять знамениті інтереси, на котрі з завистяю глядять і сценічний автор і драматичний актор.

— **Новий рід стрільного пороху** заведено при голяндській артилерії. Дає він трохи більше диму чим давнійший порох, затє однак не появляє ся при стрілі зорсім поломів на кінці дула. Ся обставина утруднює сильно викратє місця, де находить ся ворожа артилерія, бо тепер старають ся коменданти все укрити свої гармати — а головно при наїзді на кріпости — на замаскованих становищах. В наслідок сего треба буде тепер в многих випадках відшукувати становище ворожого артилерії при помочи літаків, яких роля в теперішній війні стає з дня на день важійшою.

— **Наслідки переляку.** На останнім засіданю відєньского лікарского товариства др. Нагель представив пацієнта, котрому в наслідок переляку випали вуса і борода. Сьм пацієнтом є бувший кондуктор відєньских трамваїв, котрому минушого року лучило ся нещастє, а іменно віз ударив ся з самоїздом. Вправді кондуктор не покалічив ся, але так сего перелякав ся, що на кілька хвиль стратив бесіду а відтак в короткім часі почав тратити цілий зарієт, вуса, бороду, а навіть брови.

Оповідісті.

— **З Белза.** Надзираюча Рада стоваришеня „Народного Дому“ в Белзі, стов. зар. з обмеж. порукою, скликає отсим на день 16. мая 1913 р. о год. 2. по полудни до салі „Народного Дому“ в Белзі звичайні загальні зборя з отсим порядком дневним: 1) Відчитанє протоколу з послідних загальних зборів. 2) Звіт управи з діяльности і рахунків стоваришеня за 1912. р. 3) Звіт контрольної комісії. 4) Відчитанє звіту з відбуті в рамкахі Союзу ревізійного ревізії. 5) Розділ чистого зиску. 6) Вибір трох членів Ради надзираючої. 7) Внесеня членів. — *О. К. Селецкий, Григорий Лисецкий.* 537 (1).

— **З Жовкви.** Перші збори Кружка українського Педагогічного Товариства відбудуть ся в Жовкві дня 11. мая о 3. год. по полудни в кімнаті „Віри“ із звичайним порядком дневним. Просьть ся о численну участь.

100. роковини уродин Т. Шевченка.

Скликана Товариством „Просьвіта“ анкета в справі святкованя столітних роковин уродин Тараса Шевченка відбула свої перші сходи дня 24. марця с. р., на яких явило ся 28 відпоручників українських Товариств у Львові.

На сходах відчитано письмо Впов. проф. В. Шухевича, в котрім підносить деякі думки в справі святкованя ювілею. Ось они:

- 1) Рік 1914 оголосити роком ювілейним.
- 2) До дня уродин повинна „Просьвіта“

збурити часть своєї каменії від Бляхарської уллиці, а в день уродин посвятити угольний камінь під нову.

3) В день уродин посвятити угольний камінь під будову українського театру на театральній площі.

4) Отворити дім з великою салею, який до сего часу має стати на одній части театральної площі.

5) Постарати ся, щоби уллиця при сім домі отримала назву Лисенка.

6) В тій салі відбути академію в честь Тараса.

7) Вечером концерт.

8) Тогож дня в обох гімназиях рівнож ювілейні концерти, а в „Соколї“ концерт для народних шкіл.

9) Тогож дня концерти у всіх гімназиях державних і приватних.

10) Постарати ся о вільний день від шкільної науки.

11) Видати відповідні брошури з відчитаними, деклямаціями і піснями для сільских дітїй.

12) Видати портрет Тараса в кількох виданях, як також переписні листки, яких уживало би ся виключно в 1914 р.

13) Віднести ся до Национального і Шевченкового Музея, щоби свої збори отворили для прилюдного ужитку.

14) Візвати загал, щоби всякі річи музєальної стійности прислано до музея Шевченка як ювілейний дар.

15) Урядити виставу, яка повинна обіймати графікони розвитку усіх наших стоваришень.

16) Візвати Тов. „Боян“, щоби свою шафу з музичними інструментами передало до музея Т. Шевченка.

17) Видати поклик до збирания дарів в готівці на памятник Поета.

18) Віднести ся до послів, щоби постарали ся о удержавленє одной з наших приватних гімназий і назвати її іменем Т. Шевченка.

19) Подбати о відповідні видавництва зі сторони „Просьвіти“, Тов-а ім. Шевченка і Українського Педагогічного Товариства.

20) Сам проф. Шухевич заявляє, що до року 1914 появить ся перший том української піснї у видавництві „Das Volkslied in Oesterreich“.

21) Скликати в тім часі ювілейні збори Тов-а „Просьвіта“ ім. Т. Шевченка та всенародні віча.

22) Постарати ся, щоби погрудє Тараса Шевченка дарованє п. Володженевичем перейшло на власність Тов-а ім. Шевченка.

23) Старати ся, щоби на площі театральній покласти основу під памятник Поета.

24) Урядити в день обходу маніфестаційний походи, з вінцями та промовами.

25) Тов-о „Руска Бєсїда“ повинга на сей час спровадити до Львова театр і дати ювілейну виставу, приміром „Назар Стодола“ та живий образ.

26) По всіх читальнях Тов-а „Просьвіта“ повинні відбути ся в день ювілею обходи з відповідними відчитаними та маніфестаційними походами, при чім належало би ся старати поваживати уллиці в місцевинах іменем Поета. Написи належало би замовити гуртом, щоби були гарні та без похибок.

Над сими гадками проф. Шухевича розвинула ся дискусія. Всі присутні згодили ся в засаді на них, а крім сего піднесено деякі нові і так піднесено гадку:

27) Скликати на день ювілею всеукраїнський зїзд учених, письменників, артистів і журналістів, на які можна би запросити і інші славянські народи.

28) Положити угольний камінь під рільничо-господарську школу ім. Шевченка в Скнилові.

29) Видати нове научне виданє творів поета та розвинути в тім напрямі як найінтензивнійшу діяльність і то з боку всіх наших просьвітних Товариств, між иншими багато ілюстрованє для молодїжї.

30) Війти в зносини з Українцями закордонними і иншими в справі обходу ювілею.

31) Скликати шкільний конгрєс та уладити шкільну виставу, яка була би завязком музея.

32) Розписати конкурє на ювілейні поетичні твори, які надавали би ся до деклямацій та під музику, на що рівнож розписати конкурє.

33) Старати ся заснувати як найбільше народних шкіл ім. Т. Шевченка.

34) Тов-о „Петра Могили“ урядить ряд відчитів і викладів.

35) Утворити з відпоручників усіх українських Товариств Раду до веденя культурних справ.

36) Видати відповідні наліпки та дохід з них призначити на другий академічний дім ім. Тараса Шевченка.

37) Старати ся збільшити фонд ім. Шевченка при Тов. „Просьвіта“.

38) Зновленє Товариства для розвою рускої штуки, зглядно основанє нового Товариства артистів-художників.

39) Оснувати Академію гарних штук.

40) Видати твори Поета латинськими буквами.

По переведеню дискусії рішено:

1) Скликати ще раз анкету з відпоручників усіх українських львівских Товариств.

2) Розіслати всім Товариствам піднесєні на засіданю гадки, щоби они взяли їх під обради на засіданях своїх виділів.

3) Завізвати всі Товариства, щоби заявили, якими способами наміряють звеличити ювілей, та щоби свої проекти предложили на найближшій засіданю анкеті через своїх відпоручників.

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта“:

Іван Кивелюк
голова.

Др. Іван Брик
секретар.

Наука, умілість і письменство.

В. Масляк.

Теодор Єске Хоїнський: „Poznaj żyda“.

(Дальше).

VI.

Великі погроми жидів при кінці XVIII. і в початках XIX. віку спричинили се, що таки з числа найпросьвітніших утїкла деяка скількість під опіку хреста. Цїла майже інтелігенція жидівска в Німеччині між р. 1820 — 1824 приймає сьв. Хрест а між ними Ганс, Зунз, Мозер і Мойсей, син Мендельсона. На тім і скінчила ся проба асиміляції. Християнській усунїальности прибуло кілька тисяч неофітів, котрих хрестин батьком не було бажанє красної віри і християнских чеснот, але острах перед погромами. В тім самім часі проявляє ся між жидівством і дова струя. Молодіж жидівска, хоча чи до шкїл з дітьми християнськими, тратила рік-річно пайку таких, що для них талмуд перестав бути квінтесенцією всілякої мудрости. Щоби такі вихованці не затратили ся цілком для жидівської нації, — придумано для них щось нове. Сотворено для них реформовану біжницю а ініціатор сего діла, німецький рабін Ізраїл Якобзон, устроїв такі біжницї в Кассель, відтак в Берліні. За Якобзоном пішов рабін Авраам Гайгер, а сей учин: „Можна усунути з юдаїзму казуїстику і формалістику талмуда, — можна вєсти до біжницї дещо з естетики християнської Церкви н. пр. спів, органи, можна понехати обрізуваня хлопців“ і сей Гайгер є дійсним творцем реформованої біжницї, яку прийняли всі осьвічені жиди в Европі і Америці. Щож однак виявило ся? Реформаторів сих викляли правовірні юдаїти, але учили не гірше від приклонників талмуда. „Нема релігії над очищений юдаїзм, бо він лише має услівя потрібні до витворєня загальної релігії“ — учив і писав Гайгер. Антисемітизм розгорів знов, а тимчасом роки 1866 до 1880 — принесли великі зміни в жатю європейских народів. Условини констїтуційні признали в більшій части європейских держав і жидам рівні права.

Крім Росії і Швеції, де доси жиди рівних прав не мають, признано їм всюда горожанські свободи, як би їх кликано: „Прийдїть, сядьте з нами до одного стола і трудїть ся посполу для добра народів“. Жиди не дали ся просити. Прийшли, але по своему. Сконсолідовані і богаті зорєнтували ся в положеню, і аж тепер порозуміли, що можуть стати его панами. Витрєвали в роботі, не уступають; вєюди уміли стати потрібними ба навіть конєчними. Несовісною конкуренцією, за яку в давнійших часах спадали на них тяжкі карї, підорвали основи християнського купецтва і торговлі, бо, наколи купець християнин поводив ся якоюсь етикою, жиди, мали її лише для своїх, для „гоїв“ ніколи. Найліпшим для них було таке поле, де раса

народу була менше проворна і відпорна. Запанували на Угорщині, у великій частині славянських земель, знищили і переняли велику посілість, і то в високім проценті на землях давньої Польщі, знищили і виділили в власности земельної тисячі-тисячі селян, а напихаючи ся до урядів і на такі становища, які представляють вартість хосенну, приміром в адвокатурі і в медицині, стали по великих осередках державних, по столицях культурного світа фінансовими володарями, поробили ся гриндерами акційних спілок, пробом здобули перший голос на європейських біржах, спричиняючи такі катастрофи грошеві, яких був приміром віденський крах 1873. р., задля котрого тисячі родин пішли в торбами, а 53 віденських гриндерів заробили сотки мільонів. Змінчиви як мітологічний Протей, уміють знайти клямку сильнішого, бо, знищивши при его помочи слабших, забирають ся відтак до свого союзника. В тім якраз лежить їх проворність і вдача: визискати людекі пристрасти, ослабити нерви а сіткою підступів обезсилити рухи ворожого ім організму. Се холодне, добре обдумане і в суть річи вникаюче обчислене. Богато культурних держав бачить, куда оно і до чого їде, а як появили ся сповістичні ключі, як жиди стали голосити, що вийдуть з невдачної Європи, та виберуть ся в землю своїх патріархів, то майже всюди понесло ся якимсь радісним желанем, щоби се стало ся якнайскорше, щоби боляк сей пропук ся, а сукровиця щоби уступила сама за про себе з організмів християнських держав.

(Дальше буде).

Олександр Барвінський.

Спомини з мого життя.

24. Моя подорож на Україну.

(Дальше).

Кисво-Печерська Лавра. — В суботу рано вибрав ся з Кониським відвідати старинний росадник християнства на Русі, щоби обійти пещери святих і угодників, поки ще буде більший здиг народу, бо через тиждень мали бути проці в день Успенія Пр. Б. Переїхавши з Бульварної на Крещатику, пустив ся з товаришем моім Інститутською улицею, що в давнину удержувала єдину комунікацію Старого Києва з Печерською обителію і Берестовом. Опісля минули ми плоску височину, засаджену липами, звану давно Кловским урочищем а нині Липками і переїздили попри царський дворець, обернений переднім фасадом до Лаври. Біля царського двірця простирає ся великий сад на широкім майдані між двірцем і Печерском, обведений гарною решіткою з литого заліза. Однак хоч лите залізо на ніщо не придатне, решітка в многих місцях пообломувана і обезображена. Таке варварське нищення або занецищуване окрас і пам'ятників можна доволі часто замітити в Києві. Переїхавши відтак Липки, вибрали ся ми знов грі Аненківською, Шовковничою і Александрівською улицею скрізь Миколаївські ворота на старий Печерск.

Під назвою Печерскє звісна простора плоска височина, відділена від Липок широким Кловским паровом з півночі, обмежена Дніпром із сходу, а з полудня і полудневого заходу живописними долинами Невідницькою і Зьвіринецькою. В давнину сі місця як і інші височини Старого Києва вкривали дрімучі ліси. Тут повстала в живописнім положеню серед тої лісової пустині перша оселя Берестово з княжам теремом, де Володимир, Красное Солншко, бенкетував із своїми боярами після лицарських ловів в дебрах Зьвіринець, а відтак усував ся від марности сего світа, глядаючи самоти для молитви в храмі Спаса на Берестові. І Ярослав Мудрий любив тут скривати ся перед городским гамором і відпочивати після державних трудів. Осередком назви ся височина, де находило ся Берестово, мабуть не мала в давнину. Около 1051. р. Пр. Антоній, прийшовши з Атонської гори, заманений чарівною красою київських гір, поселив ся в печері, викопаній Іларіоном (опісля першим київским

митрополитом-Русином) в місці, де нині Дальші Печери. З того часу височина та прибрала назву Печерська від обители печерської, основаної на полудні від Берестова. Опісля став Печерск заселятись, однак коли з початком XVIII. ст. почали его укріпляти, забороняли поселятись на самім Печерску, серед кріпости. Так помалу город став розширяться на Крещатику і Старокіївських височинах; Печерск щораз вилюдняв ся і підупадав, а его стародавні, постарілі дома нині сумно відбивають від нових будівель кріпости і величавої та пребогатої Лаври.

Від сторови двірцевого майдану вїхали ми Миколаївскими воротами на Миколаївську улицу, що веде в Лавру. Недалеко сих воріт стоїть церква св. Миколи (нині звана Миколаївским военним собором), основана в останних роках XVII ст. і щедро вивітована селами і землями гетьманом Мазепою. Троха нижше за тим собором виступає з пішної велені невеличка кругла церковця. Се Аскольдова могила на Угорским урочищі, де похоронено убитого Аскольда. Тут находилась також перша на Русі християнська церква деревляна св. Миколи. І з тої сторони розкриває ся прегарний вид на Подільську праньщину.

Переїхавши міст перекинутий через кріпостний рів і вузкі Київські ворота кріпості опинили ся ми в самій середині цитаделі. По лівій стороні видно невеличку церкву п'ятибанясту Преображення Господня або Спаса на Берестові. З літописи Несторової можна догадувати ся, що сю церкву поставив ще Володимир Великий і она була его придворним, улюбленим храмом та звала ся церквою св. Петра і Павла. Але годі напевно сказати, чи се та церква, або чи она поставлена близько церкви св. Апостолів. А всеж она певно належить до найдавніших церков київських. До неї перенесені 1072. р. мощі св. Бориса і Гліба. Після Татарского погрому була она майже 400 літ в розвалинах і доперва Петро Могила, митрополит київський і обновник многих київських храмів, відбудував її і щедро обдарував.

Переїхавши попри великий двоверхний арсенал, обставлений доколом пушками і купами пушечних куль, станули ми перед Сьвятими воротами Лаври, над котрими вносять ся однобаняста церква.

(Дальше буде).

Телеграми

з дня 6. мая.

Відень. „Neue fr. Presse“ доносить, що рішене в справі намісника Галичини є покінчене в завішеню.

Будапешт. (ТКБ). Вчора розпочав сойм 3. сесию своїх нарад. Парламентарна сторожа вже сповняла службу.

Бігород. Вість про уступлене Чорногорі зі Скодри прийато ту з вдволенем. В правительственных кругах заявляють, що король Микита вельми прислужив ся тим чином Чорногорі.

Париж. Дневники висловлюють вдволене з приводу полагоди скодарської справи.

Царгород. Урядово заявляють, що тепер відбувають ся переговори в справі повороту турецького війська Ессада паши з Альбаві. Ессадови приказано передати своє військо під провід Алї Різи паши.

Царгород. Півурядово доносять, що роземме між Туреччиною а Болгарією знова продовжено на 10 днів.

Петербург. „Новое Время“ пише, що ситуація стала лучшою і догадує ся, що Австрія не рішить ся на ніяку самостійну акцію.

„Рѣчь“ пише, що в дипломатичних кругах не тратьть надії на цілком мирове закінчене переселення.

Бігород. Черногорский міністер скарбу Джевич віділав звідста.

Тоніо. Правительство розпочало будову трех нових дреднаутів.

Атени. (ТКБ). Королева Софія породила дочку.

Битом. (ТКБ). Після урядового звіта не стануло в суботу до праці 41.000, а вчора 40.000 гірників.

Талановитий інструктор абітурієнт ц. к. учит. семінарії, є в силі приготувати дїтвору за так короткий час до іспиту: III або IV кл. нор. або до I. кл. гімн. Зголошеня: Кялюквін, Червоногород к. Тлустого, poste restante. 533(2)

До заміни добра парохія над Дністром за парохію близько залізничі або під містом. Відомість подасть в чешности п. Ст. Залєський, судия в Сколім. 533(3)

Чудові образи кисти арт. маль. п. О. Куріласа.
I. Пречиста Дїва — Мати Руского краю.
II. Ісус Христос — небесний Учитель.
Сі чудові образи (одинокі на народних мотивах) вийшли вірно після оригіналів у всіх природних красках.
Ціна за пару оправлених образів:
в рамках дубових з опакованем К 20.— місячно К 3
" золотих " " 24.— " К 4
" магоньових " " 28.— " К 4
" спеціальних " " 34.— " К 5
Вислає за посплатою або на рати: " М. Кри-
вечий. Львів. Ринок ч. 10.
520(X)

Товариство взаємного кредиту
„Джістер“
у Львові, ул. Руска ч. 20.
Телефон ч. 783.
Засноване при Товаристві взаємних обезпечень „Джістер“ в р. 1895 на підставі закону о стоварипненях з р. 1873.
Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.
Цілю Товариства є уділюване кредиту своїм членам різними обезпеченнями в „Дністрі“ від більше літ.
Відсотки від вкладок 4%, без потручення рентового податку.
Вкладає приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах, від 8. до 2. в полудне.
Конто в Почтовій Шадниці 35.527
Жирове Конто в австро-угор банку.
Шадничі вклади К 3,683.428.—
Власний маєток К 474.302.—
Удїлені позички К 4,494.957.—
Канцелярія Товариства отворені перед полуднем

Олександр Барвінський.
Спомини з мого життя.
Перша часть (Образки з громадянського і письменського розвитку Русинів в 60-их рр. XIX ст. (з додатком перелиски Ст. Новаківча, М. Лисенка і П. Куліша, з 10 портретами і двома картинами) вийшли вже яко № 87—91 Загальної Бібліотеки.
Можна набути в Накладні Я. О. нештайна в Коломиї, або в Книгарні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.
Ціна брошурованого примірника 1 К 50 сот.
" оправного примірника 1 К 80 сот.

Буддаїзм
а старші системи індійської філософії і християнство — по ціні 4 К 60 сот. оправлений в цілполотно а по 4 К брошурований: в Церковній штуді в Станіславові; в Доставі в Станіславові і Перемішлях; в Народнім Базарі в Станіславові і у о. Ф. Щепковича в Станіславові ул. Липова ч. 14. — В тих самих місцях можна також дістати „Шідливність спиритизму“ по ціні 50 сот., з котрого весь дохід призначений на Церкви.

Накладом Piusverein-у появили ся гарно викопані ілюстровані перелиски листки з малюнками артиста-маляра Асмана, які представляють найбільше займаючі сцени з другої турецької облоги Відня.
Сі листки вислає
Kanzlei des Piusvereines,
Wien, I. Bäckerstrasse 9.
по 1К 60 с за серію (20 листків) разом з поштовою оплатою. Поодинокий листок коштує 10 сот. Замовленя належить висилати на више згадану адресу.

!!! Свій до свого !!!
Перший Український Висилковий Дім Музичних Струментів
ОРКАН
у Львові, ул. Тиха ч. 1.
поруцає по найдешевших цінах: скрипки, басы, цитри, флети, клярнети, труби, бубни і т. д. та закладає цілі сокольські, січові, чотальняні й шкільні струнні або дуті оркестри на всякий склад.
Цінник даром.

!!! Купуйте !!!
одобрений Радою шкільною краввою і видавним накладом „Видавництва Чина св. Василя В.“ в Жовкві підручник
Д-ра Богдана Барвінського п. з. „Оповідання з рідної історії“.
Підручник обнимає 190 сторін тексту XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кредитовім папері і 2 малюк. В гарній полотняній оправі коштує всего 2 К 20 с.
Сей підручник є першим підручником рідної історії для руских середних шкіл і дає шкільній молодезі в першеповний образ нашої бувальщини. Писаний так, що надає ся не лише для учеників I, кляси середних шкіл, але при достатку іншого підручника й для учеників висших кляс, для руских віділових шкіл, для семінарій і ліцеїв та до кваліфікаційних іспитів на народних і віділових учителів.
Надає ся він до науки в дівочих та хлопчачих бурсах і інститутах, а ізза своєї приступности також для наших читальень, для селян і міщан. З хісною може повчити ся з него нашої історії й кожний освічений Русин, що не має часу розчитувати ся в обемистих книжках.
У Львові набувати можна в Книгарні „Наук. Товариства ім. Шевченка“, Ринок 10.

Перше і одинокє Руске Товариство Взаємних Обезпечень на житє і ренти
„КАРПАТІЯ“
Почетний президент: Его Ексцеленція митрополит Андрей гр. Шейнцкиий.
„Карпатія“ вибудована на найсоліднійших основах.
„Карпатія“ приймає обезпеченя на житє у всіх найдодатливіших комбинаціях при найкориснійших условинах: на дожитє, посмертні капітали, посаги і ренти.
„Карпатія“ дає обезпеченням всякі користі, які може дати нинішний стан техніки обезпечень на житє і солідне, оглядне діловодство.
„Карпатія“ основана на взаємности і має на увазі лиш хосен своїх членів. Чисті аски вертають ся яко членські дивіденди.
„Карпатія“ видає поліси, які по трилітнім тривку стають неоспоримими і невапальними.
Цема жадного іншого руского асеруаційного товариства на житє лиш одна, однісінька „КАРПАТІЯ“. Обовязком кожного щарого Русина є підшпрати лиш своє асеруаційне товариство і обезпечуватись лиш в „КАРПАТІИ“.
„Карпатія“ передає всюди спосібним і ретельним людям по містах і селах свою агентуру.
Найпевнішим способом оцадности є обезпеченє житє. Кожний хто хоче забезпечити своїй родині кращу будучність, своїм дочкам посаг, або собі удержанє на старість, най обезпечує ся на житє в „КАРПАТІИ“.
Короткий час своєї діяльности „КАРПАТІЯ“ здобула собі загальну прихильність і довіре навіть в чужинцях, та за короткий час свого істнованя повискала 1495 внесків на суму обезпеченя 5,424.300 К, з того встановлено 118 поліс на загальну суму обезпеченя 3,595.500 К з річною премією 163.666 К за 53 с.
Ближші інформації що до обезпечень і агенцій уділяє Філія товариства у Львові, ул. Руска ч. 18 коло „Дністра“. Філія приймає також зголошеня внесків на обезпеченє на житє і ренти. (449)

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ
„ДОСТАВА“
Львів, ул. Руска 20, — Станіславів, ул. Смольки Перемішля, Ринок 26.
Удержує найкращий вибір всяких церковних річий. — Злучила найлучших артистів для виготовленя іконостасів, престолів, кивотів і др. Приймає у Львові золоченя чаш і всякі направки.
Зєднала досі загальні прианя.
366(80сс)

Поруцаємо книжку: **О. Стефан Білинський „Матеріалістичний світогляд в кругах шкільно молодіжних, его причини і наслідки“.**
Ціна 50 сот. (поштовою оплатою 5 сот.) Набувати можна в книгарні Наук. Тов-а ім. Шевченка у Львові, Ринок 10, або у автора, катехита гімназії в Жовкві.
Чистий дохід на „Ювілейну Захоронку м. о. Маркіяна Шашкевича в Яворові“.